

М. І. ГАБА (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ОДИН З ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ

Національний університет "Львівська політехніка"
 79000, вул. Чупринки, 130, Львів, Україна; kaf_turyzm_lp@ukr.net

The conceptual provisions on which ecological tourism is based are explored. The role of ecological tourism as one of the priority directions of the sustainable development of tourism sphere is determined. It is also grounded that it would be expedient to approach ecotourism as a socio-ecological and economic phenomenon, in which each component determines the other two and vice versa.

Всебічне втілення концепції сталого розвитку в життя робить екологічний туризм з кожним роком все більш значимим. Ефективне і раціональне використання ресурсного потенціалу та оптимальне вирішення проблем регіонального розвитку – ось дві найважливіші мети, які намагається досягти стратегія сталого розвитку для будь-якої території. Ці дві мети знайшли б свою реалізацію в розвитку екологічного туризму, що дозволить зберегти унікальну красу природних територій, зменшити антропогенний тиск на природне середовище, збільшити в молодого покоління об'єм знань про природу і досвід спілкування з нею, покращити добробут місцевого населення.

В екологічних принципах сталого розвитку туризму робиться наголос на раціональному використанні ресурсів, яке передбачає мінімізацію і утилізацію відходів, впровадження систем очищення та повторного використання води, матеріалів та технологій із якнайменшим впливом на природне та культурне довкілля, ефективне використання енергії та залучення альтернативних джерел енергії, зменшення шкідливої дії транспорту, активне застосування екологічних його видів. Також увага приділяється збереженню біорізноманіття та необхідності обережного поводження із вразливими природними системами.

Слід відзначити, що в економічному відношенні основними принципами забезпечення сталого розвитку туристичних регіонів є: – узгодження планування та управління розвитком туризму з іншими видами економічної діяльності й напрямками розвитку країни і регіону загалом; – сприяння розвитку малих і середніх підприємств; – підтримка впровадження в туристичну індустрію екологічно м'яких технологій; – здійснення маркетингу туризму з метою підвищення ефективності місцевої економіки та зменшення тиску на довкілля шляхом більш рівномірного розподілу туристів у часі і просторі.

У соціальній сфері програмними заходами сталості є: – налагодження зусиллями урядів тісної співпраці всіх зацікавлених сторін, включаючи національні ради з туризму, туристичні агенції та організації, приватний сектор, місцеві громади для прийняття рішень щодо розвитку туризму; – забезпечення рівноправних умов для корінного населення поряд з іншими учасниками туристичного бізнесу в отриманні економічних, соціальних і культурних вигод від розвитку туризму, надання йому першочергового права на працевлаштування; – повага та збереження місцевих культур, традиційних ремесел, фольклору; – заохочення відповідальної поведінки туристів.

Головна проблема сталості, яка полягає у пошуку збалансованої форми розвитку, що дає змогу зберігати довкілля і, водночас, допускає його експлуатацію для забезпечення економічного зростання, є досить актуальною щодо розвитку туризму на природоохоронних територіях.

Сучасна концепція екотуризму підкреслює обов'язковість збереження природної і культурної спадщини, біотичної різноманітності і покращення екологічного, соціального і економічного стану регіонів, які відвідують еко туристи. Екологічний туризм повинен стати взірцем для переорганізації, екологізації всієї індустрії туризму. Сталий еколого-зрівноважений туризм повинен стати не лише філософією, але й провідною управлінською стратегією розвитку туризму регіону.